Nō nouos panes creādo ſm Tho· in
iij·ꝑte ſūme·ſed p̄iacētes multiplicā
do· ſimiliter ex piſcibꝰ q̄ntū volebat
Quarto q̄rit an panes iſti ⁊ piſces
fuerūt optimi ⁊ ſapidiſſimi Reſpōdz
Jaco·ianueñ· Credendum ē ꝙ ſic ſal
tem in ſua ſpecie:et a ſimile ꝓbat p
Cri·ſuper illud Jo·ij·vbi xp̄s in nup
tijs mutauit aquam ī vinum vbi ſic
dicit·talia ſūt xp̄i miracula vt multo
hijs q̄ per naturam ſūt ſpecioſiora ⁊
vtiliora ſiāt· Quinto q̄rit Cur nō vi
num ꝓpinauit hominibꝰ iſtis quos ſic
pauit quinqꝫ panibꝰ ⁊ duobus piſci
bus· Reſpondet ꝙ potuit eſſe vt pa
nes ⁊ piſces ꝓprietatem habuerint
tam cibi q̄ž potꝰ Sic etiam adhuc ho
die apothecarij ſciunt ꝯficere electu
aria cibi ſimul ⁊ potꝰ naturā habētia

¶ Dominica in paſſione dn̄i· Euāge
ſcḋm Joh·viij·

In illo tempore·Dicebat iheſus turb̄
iudeorꝝ ⁊ principibꝰ ſacerdotū·Quis
ex vobis arguet me de peccato Si ve
ritatez dico vobis quare nō creditis
mihi·Qui eſt ex deo verba dei audit
ꝓpterea vos nō auditis:qꝛ ex deo nō
eſtis·Reſponderūt ergo iudei ⁊ dix
erūt ei·nōne bene dicimꝰ qꝛ ſamari
tanꝰ es tu ⁊ demonium habes·Re
ſpondit iheſus ·ego demonium non
habeo:ſed honorifico patrem meum
et vos inhonoraſtis me·Ego autem
nō quero gloriam meam· Et qui q̄
rat ⁊ iudicet·Amē amen dico vob̄·
Si quis ſermonem meum ſeruauerit
mortem nō guſtabit ineternum.dixe
rūt ergo iudei·nūc ꝯgnouimꝰ qꝛ de
monium habes·abraham mortuꝰ ē
et ꝓphete·⁊ tu dicis ſi quis ſermonē
meum ſeruauerit mortem nō guſta
bit ineternum· nūquid tu maior es
patre noſtro abraam qui mortuꝰ ē⁊
et ꝓphete mortui ſūt·Quem teipſuꝫ
facis· reſpōdit iheſus· ſi ego glorifi
co meipſum· gloria mea nihil eſt· ē
pater meus qui glorificat me:quem
vos dicitis:qꝛ deꝰ noſter eſt ⁊ nō ꝯg
nouiſtis eum·ego autem noui eum·
et ſi dixero qꝛ nō ſcio eum:ero ſimil̄
vobis mēdax·ſed ſcio eum:⁊ ſermo
nem eiꝰ ſeruo·Abraam pater veſter
exultauit vt videret diem meum·⁊
vidit ⁊ gauiſus eſt Dixerūt ergo ad
eum iudei·Quinquaginta ānos non
dum habes ⁊ abraam vidiſti·dixit
eis iheſus ·Amē amen dico vobis an
teq̄ž abraā fieret: ego ſum·Tulerūt
ergo lapides vt iacerēt in eum·Ihe
ſus autez abſcondit ſe ⁊ exiuit de tē
plo·

Poſtilla

Quis ex vobis arguet me de pec
cato· Joh·viij· Hiſtoria huiꝰ
euāgelij facta eſt Anno xp̄i·xxxij· de
cimo kal̄·octobris ·feria tercia.indi
ctione·v·Ante inicium illius euāge
lij ſcribit ſanctꝰ Joh·in eodez ca·ꝙ
iudei dixerūt xp̄o Pat̄ noſter abraā
eſt·Dicit ei iheſus Si filij abrae eſtis
opera abrae facite·Nūc autem queri
tis me interficere hominem qui veri
tatem vobis locutꝰ ſum:quam audi
ui a deo·hoc abraam nō fecit· Et pꝰ
pauca·vos ex patre diaboli eſtis ⁊ d̄
ſideria patris veſtri vultis facere·Il
le homicida erat ab inicio ⁊ in verita
te nō ſtetit· qꝛ nō eſt veritas in eo·
Cum loquit̄ mēdacium ex ꝓprijs loq̄
tur·qꝛ mēdax eſt ⁊ pater eius·Tūc
immediate ſequit̄ euāgelium hodier
num· Quis ex vobis arguet me de
peccato·Lyra quaſi diceret·Si habe
tis aliquod peccatum quod poſſitis
ſuper me oſtendere paratꝰ ſum audi
re ⁊ me rationabiliter purgare· ⁊
ideo cum hoc nō poſſitis facere·Si ve
ritatem dico vobis ·ſi pro quia·qua
re nō creditis mihi.Et ſubdit cauſaꝫ
dicens ·Qui ex deo eſt verba dei au
dit· Notādum ꝙ aliquid ex deo eſt

duplicater. Vno modo ſm̄ naturam
et ſic omnis creatura eſt ex deo. qui
eſt largitꝰ ei eſſe Alio modo ſūt ſpe
cialiter ex deo per gratiam vt qui re
cte credūt in deum ⁊ mandata eius
ſeruāt De illis dicit dominꝰ. Qui ex
deo eſt verba dei audit. delectabilit̄
et libenter. Nam qui deum diligit. li
benter de eo loqui audit. propterea
vos nō auditis id ē non recipitis nec
creditis nec etiam ītelligere curatis
verba dei de ore meo. Quia ex dō nō
eſtis ⁊ per cōſequēs ſequitur ꝙ ſitis
ex diabolo non per creationem ſed ꝑ
imitationem. Thomas. ex deo nāq̧
ſunt ſcdm̄ naturam. ſed ex deo non
ſūt vicio ⁊ praua affectione. Reſpō
derunt ergo iudei ⁊ dixerunt ei Ly.
Modus hominum inuidorum ⁊ peſſi
morum: qui neſciūt rationabiliter re
ſpondere. eſt ad conuicia ſe cōuerte
re. ⁊ idō iudei non habentes quid ra
cionabiliter xpō reſponderēt ad con
uicia ſe cōuertūt dicentes. Nōne be
ne dicimꝰ nos quia ſamaritanus es.
Et in hoc intendūt chriſto cōuiciari.
Thomas. erant enim ſamaritani vi
les ⁊ abiectiſſimi ſcdm̄ opinionem iu
deorum. vnde Joh. iiij. Non enim cō
municantur iudei ſamaritanis. Ly.
licet chriſtus eſſet iudeus genere: ⁊
non ſamaritanꝰ tamen vocant eum
ſamaritanū. quia vulgare erat apd̄
iudeos ꝙ homines malos ⁊ eis odibi
les vocabant ſamaritanos q̄muis eſ
ſent iudei. talis autem erat chriſtus
ſcdm̄ reputationem eorum. ideo vo
cabant eum ſamaritanum. ⁊ demo
nium habes. Ly. hoc enim dicebant
de chriſto. Primo propter miracula
que faciebat que magicis artibus im
putabant. vt patet Luce vndecimo.
in beelzebubꝰ principe demoniorum
eicit demonia. Secundo quia ſecre
ta cordium ipſorum frequenter dice
bat. Et qꝛ aliquādo quedam alta ⁊
profunda loquebat̄ que non intelli
gebant ꝓpter quod eum arrepticiū
dicebant ⁊ inſanum. vt patet Joh.
x. Dicebant autem multi ex ipſis de
monium habet ⁊ inſanit cur vultis
eum audire. Reſpondit iheſus. Hic
ponitur ipſiꝰ chriſti manſueta reſpō
ſio. Quia cum male diceretur non
maledicebat. Prima petri ſecundo.
Ego demonium non habeo. quod
patꝫ quia demones expellebat. Sed
honorifico patreꝫ meum. ſcilicet om
nia que facio referendo ad gloriam
eius ⁊ virtuti eius attribuendo. ⁊
vos inhonoraſtis me id eſt intuliſtis
mihi obprobria ⁊ conuicia. vocando
me ſamaritanum ⁊ demoniacum.
Ego gloriam meam nō quero. ſup
ple in preſenti. Quia vita chriſti in
paupertate et abiectione exiſtens
glorie mundane erat contraria. Eſt
qui querat. ſcilicet deus pater. ⁊ iu
dicet de illis qui me inhonorant vin
dictam faciendo de ipſis. Quod fa
ctum eſt. quando in vindictam mor
tis xpi deſtructa ē ciuitas ⁊ templū ⁊
ppl's occiſus eſt ⁊ captiuatꝰ ꝑ roma
nos impatores. Amē amen dico vo
bis .i. fideliter ⁊ duplicat̄ ad maiorē
affirmationē. Si q̄s ſermonē meum
ſeruauerit. Tho. in corde per fidē. in
ore ꝑ conſtātem ꝓfeſſionem. in ope
per bonam operationem. Non guſta
bit mortem in eternū. ſcꝫ eterne dā
nationis. Dixerūt ei iudei. intelligē
tes qd̄ loqueretur de morte corpali.
Nūc cognoſcimꝰ qꝛ demoniū habes
Ly. q. d. prius tātū opinabamur te
habere demonium ſed nūc ſumꝰ certi ꝙ
ita eſt qꝛ nulla falſitas ē a deo ſed a
diabolo qui eſt pater mendacij. ver
bum autem tuū eſt apertum menda
cium. Ad cuiꝰ probationem inducit
Abraam mortuꝰ eſt ⁊ ꝓphete q̄ tū

ſermonem dei ſeruauerũt qui eſt ma
ioris ṽtutis q̃ ſit ſermo tuꝰ ⁊ ido pa
ter falſum qḋ tu dicis ·ſi quis ſermo
nem meum ſeruauerit non guſtabit
mortem ineternũ· Nũquid maior es
patre noſtro abraam qui mortuꝰ eſt
Cui primũ data eſt circũciſio· ⁊ facta
eſt ꝓmiſſio de xp̃o· vtꝫ Geñ· xxij· In
ſemine tuo bñdicent̃ oẽs gẽtes Et ꝓ
phete quibꝰ deus locutus eſt mortui
ſũt· Sciẽdum ꝙ xp̃s loq̇bat̃ de morte
ſpũali· Ipſi autem acceperũt de mor
te corpali· Quem teipſum facis ·ſcꝫ
tu fili carpentarij· Mar· vi· q꞉ mani
feſtum eſt ꝙ te iactas · ⁊ ad vanam
gloriam de te falſa dicis · Reſpõdit
ihẽſus ·Si ego· ſcꝫ inquãtum homo·
glorifico meipſũ gloria mea nihil eſt
.i. vanum quid ⁊ falſa gloria· Eſt pa
ter meꝰ qui glorificat me· Ly· ꝑ mi
raculoꝝ operationem· Et poſtea glo
rificabit ꝑ reſurrectionis ⁊ aſcẽſio
nis gloriam· Quem vos dicitis q꞉ de
us noſter eſt ⁊ nõ ↄgnouiſtis eum·
Tho· licet ꝑ fidem ↄgnoſceret̃ vnũ
deum· nõ tamẽ nouerãt eum inq̃ꝑtũ
pater nec ſciebãt eum habere natu
raleꝫ filium· hoc enim ꝑ xp̃m decla
ratum fuit· vnde Joh· xiiij· Pat̃ ma
nifeſtaui nomen tuũ hominibꝰ quos
dediſti mihi· Ego autem noui eum·
et ſi dixero q꞉ neſcio eum· ero ſimil̃
vobis mẽdax· Ly· Sicut eſtis menda
ces aſſerẽdo vos eum agnoſcere cum
tamẽ eum nõ ↄgnoſcatis · ita eſſem
mẽdax ſi aſſererẽ meipſum ignorare
·Sed ſcio eum ⁊ ſermonẽ eius ſeruo
.i. volũtatem eius facio. hoc xp̃s addi
dit· Quia vera ↄgnitio ꝑ opera de
monſtrat̃· Abraam pater veſter· nõ
imitatione ſanctitatis ſed ꝓpagatiõe
carnis ·exultauit.i.cũ quadã fiducia
et exultatione deſiderauit· vt videt̃
diem meum.i.tempꝰ iſtud icarnatio
nis mee· vidit ⁊ gauiſꝰ ẽ Tho· vidit
ẽnim abraam ꝑ fidẽ ⁊ ꝑ ſpũm ꝓ
phetie incarnationẽ xp̃i futuram· Et
ex hoc gauiſus eſt ꝓpter redẽptioneꝫ
ſuam ⁊ totius generis humani· dixe
rũt ergo iudei ad eũ· Quinquagin
ta annos nondũ habes ⁊ abraam vi
diſti· q· d· mẽtiris Criſ· Quadragin
ta ãnos nõ habebat q̃re tot ãnos ꝓ
poſuerũt· Reſpõdet ꝓpter delicatã
nature ↄplexionem ꝓpter laborũ mł
titudinem· ꝓpter illiꝰ terre calidita
tem· ꝓpter multam paupertatem cõ
ſumptꝰ ⁊ attenuatꝰ · videbat̃ maio
ris etatis q̃ eſſꝫ · Dicit ei ihẽſus Amẽ
amen dico vobis anteq̃ abraam fiẽt
ego ſum· vñ Augꝰ ·non dicit ego fa
ctus ſum q꞉ eius eſſe nõ cepit: nec di
cit: fui: q꞉ p̃teritũ tempꝰ diuinitas
nõ habet· Tho: verbum p̃ñtis tempo
ris maxime cõuenit et̃nitati vbi nul
la eſt p̃teritio nec ſucceſſio ſed õmia
ſunt p̃ñtia· Tulerũt ergo lapides vt
iacerent in eum· tanq̃ blaſphemum
reputauerunt eum· blaſphemum q꞉
preferebat ſe· Abrahe· ⁊ equabat ſe
deo· ⁊ ideo volebãt eum lapidare·
Sciendum ꝙ xp̃s quotidie lapidat̃ a
malis xp̃ianis · Quia quot malas co
gitationes quis ſciẽter recipit in cor
ſuum cum delectatiõe ⁊ ↄſenſu: qua
ſi tot lapides mittit in ihẽſum· ihẽſus
autem abſcõdit ſe Ly· nõ occultãdo
ſe retro parietem· vel aliud huiõi· ꝫ
virtute diuinitatis ſe reddẽdo eis in
uiſibilem· ⁊ exiuit de templo· Nõ ex
timore ſed ex diſpẽſatione q꞉ noluit
lapidari ſed crucifigi· Cum a ſuis di
ſcipulis videbat̃ qui ſecuti ſũt eum·
vñ Aug̃· Quid magnũ erat vt eos
cõtinuo terra abſorberet. ⁊ ꝓ lapidi
bꝰ infernũ daret ſed tũc patiẽtia erãt
exercẽda: nõ potẽtia· vt nob̃ patiẽtie
daret exẽplũ· Circa p̃ñs euãgelium
vbi dr̃· Tulerũt ergo lapides vt ia
cerent in eum· Notãdum ꝙ hugo ꝺ

prato dicit· q xp̄s paſſus eſt ꝓ nob̄
abluendis q: magnis ſordibus pecca
toꝝ inuoluti eramꝰ · vnde Apoc· p·
lauit nos in ſanguine ſuo· Secundo
paſſus eſt ꝓ nobis redimēdis q: om
nes ſub ptāte diaboli tenebamur· ꝓ
debito primoꝝ parētum ad inferos
deſcendētes · Ideo xp̄s ſe tradidit vſ
q ad mortē· vt nos liberaret· Iſay·
liij · Vulneratꝰ eſt ꝓpter iniquitates
noſtras · ⁊ attritꝰ eſt ꝓpter ſcelera
noſtra· Et ſic xp̄s nos lauit ⁊ redemit
In cuiꝰ figura de latere xp̄i pendētis
in cruce· exiuit ſanguis : ⁊ aqua vt
dicit Joh·xix· ſcȝ aqua ablutionis ⁊
ſanguis redēptionis · Tercio paſſus ē
pro nobis viuificādis · Quia oēs in
peccatis morituri eramꝰ · vn̄ Greg·
Mortem nr̄am ſcȝ culpe moriēdo de
ſtruxit· Exemplū ſicut pellicanꝰ effū
dendo ſanguinem ſuū ſup filios mor
tuos rēſuſcitat ⁊ viuificat. Sic ⁊ xp̄s
per ſuū ſanguinem nos viuificauit·
Unde in p̄s · ci · Similis factꝰ ſum pel
licano. Quarto paſſus ē ꝓ nobis ſal
uādis · q: omnes mortali infirmitate ꝓ
ſtrati iacebamꝰ Unde p̄s · cvi · Miſit
verbū ſuū ⁊ ſanauit eos · vnde Aug·
de latere ⁊ paſſione xp̄i fluxerūt oia
ſacramēta· q̄ ſunt aīe languētis effi
caciſſime medicine· Quinto paſſus
pro nobis ē · ad celum ciuitatē nr̄am
reducendis ⁊ intromittēdis a q̄ oēs
exulabamꝰ · Exemplū ſicut rex vin
cens regē inimicum ſuū qui terraȝ ⁊
ſubditos ſuos ſibi abſtuleāt vinciat eū
catenis in carcere ⁊ bona eiꝰ diripit
et oēs captiuos quos tenebat libeāt
⁊ exules ad ciuitatē reducit· Sic xp̄s
fecit diabolo quē in cruce debellauit
et in infernū cathenis vinctum miſit
Et oēs homines quos tenebat capti
uos liberauit ⁊ ad celū reduxit·

IN illo tempore · Cū appropinq̄ſ
ſet ih̄s iheroſolimis : ⁊ veniſſet
betphage ad mōteȝ oliueti ⁊c̄· Hoc
euāgelium cum ſua poſtilla quere in
prima dominica aduentus·

In die ſancto paſce· Euangelium
ſm̄ Mar·xvi·

IN illo tēpore· Marie magdalene ⁊
marie iacobi ⁊ ſalome emerunt aro
mata vt veniētes vngerēt iheſum·
Et valde mane vna ſabbatorum ve
niūt ad monumētum orto iam ſole·
Et dicebant ad inuicem· Quis reuol
uet nobis lapidem ab oſtio monumē
ti· ⁊ reſpicientes viderūt reuolutum
lapidem· Erat quippe magnꝰ valde
Et introeūtes in monumētum vide
runt iuuenem in dextris coopertum
ſtola candida: ⁊ obſtupuerūt: qui di
cit illis Nolite expaueſcere· iheſum q̄
ritis nazarenum crucifixum ſurrexit
non eſt hic· ecce locus vbi poſuerūt
eum· Sed ite ⁊ dicite diſcipulis eius
et petro· Quia precedet vos in gali
leam· ibi eum videbitis ſicut dixit vo
bis·

Poſtilla·

MAria magdalene ⁊ maria iaco
bi ⁊ ſalome emerunt aromata
vt venientes vngerent iheſum ⁊c̄·
Marci·xvi· Hiſtoria huius euange
lij facta eſt Anno chriſti· xxxiij· Et
totidem diebus quot fluxerunt a fe
ſto natalis domini vſq ad paſca ſe
quens · vi · kal· aprilis · luna decima
ſeptima· indictione ſexta· Ante inici
um illius euangelij ſcribit ſanctus
marcus · q Joſeph ab armathia ciui
tate· accepto corpore iheſu in ſindo
ne munda ⁊ poſuit in monumento
ſuo nouo quod erat excaſum de petra
in quo nondum quiſq poſitus fuerāt
Et aduoluit lapidem ad oſtium mo
numenti· Maria autem magdalena
et maria iacobi aſpiciebāt· vbi pone
retur· Et cum trāſiſſet ſabbatū Maria
magdalena ⁊ maria iacobi ⁊ ſalome